

درس اول : دوستی

ما در درس اول کتاب مطالعات اجتماعی سال پنجم با ضرورت برقراری ارتباط با دیگران آشنا شدیم. یاد گرفتیم که همه ما از زمانی که متولد می شویم، با دیگران زندگی می کنیم و با آنها ارتباط داریم. ما انسان ها برای زندگی کردن نه تنها به آب، غذا و هوا بلکه به ارتباط با دیگران هم نیازمندیم و اگر این ارتباط نباشد، احساس تنهایی می کنیم. امسال نیز با یکی از مهمترین روابط در برقراری ارتباط آشنا خواهیم شد.

به تصویر زیر نگاه کنید. به نظر شما این افراد در چه موضوعاتی همفکری و در چه کارهایی به هم کمک می کنند؟ آیا می توان گفت، آنها با یکدیگر دوست هستند؟ تاکنون به موضوع دوستی فکر کرده اید؟ آیا از خود پرسیده اید که چرا ما دوستانی برای خود انتخاب می کنیم؟

انسان موجودی اجتماعی است و نمی تواند تنها زندگی کند. تنهایی برای انسان ها احساسی ناخوشایند به همراه دارد. به همین دلیل دوستی یکی از مهم ترین نیازهای انسان است. همه ی ما نیاز داریم که دوستانی داشته باشیم تا هم به آنها محبت کنیم و هم مورد توجه و مهربانی قرار بگیریم. خداوند میل به محبت کردن و محبت دیدن و نیاز به برقراری ارتباط با دیگران را در سرشت انسان ها قرار داده است. پس می توان گفت که دوستی یک نیاز است.

اکنون فعالیت (۱) کتاب را انجام دهید.

نکته

لازم نیست حتماً به همکلاسی های خود اشاره کنید، می توانید نام دوستان دوران بچگی، خویشان و همسایه ها را نیز بنویسید.

علت هایی که به آنها اشاره کرده اید با مطالعه ی مزایا و فواید مختلف دوستی که در صفحه ی ۹ کتاب نوشته شده است مقایسه کنید.

۱- انسان از صحبت کردن و همنشینی با دوستان خوب لذت می برد. هر یک از ما گاهی با موضوعاتی برخورد می کنیم که می خواهیم درباره آنها با دیگران صحبت و هم فکری کنیم.

۲- همه ی ما دوست داریم گاهی شادی ها و ناراحتی های خود را با دوستانمان در میان بگذاریم. صحبت کردن با دوست عاقل و صبور باعث می شود احساس سبکی و آرامش کنیم.

۳- یکی دیگر از فواید مهم دوستی این است که انسان از طریق همنشینی و گفت و گو با دیگران چیزهای جدیدی یاد می گیرد و به آگاهی های خود می افزاید.

۴- همه ی ما در زندگی به کمک دیگران نیاز داریم. دوستان به ما در مشکلات یاری می کنند.

همه ی مواردی که شما به آنها اشاره و در کتاب مطالعه کردید از اهمیت دوستی به شمار می آیند.

فعالیت (۲) کتاب را انجام دهید. به مثال های زیر توجه کنید.

- دوستی با او باعث شد تا من به مرتب بودن اتاقم اهمیت بدهم.

- چون دوستم از من می خواست که بدون اطلاع خانواده به شهر بازی بروم، باعث نگرانی خانواده من می شد.

- دوستی با آنها مرا به والیبال علاقه مند کرد.

نکته

یکی از موضوعات مهم در روابط دوستی، انتخاب دوست است.

دلیل اهمیت انتخاب دوست در این است که رفتار و اخلاق دوستان در ما تاثیر می گذارد و ما نیز تاثیراتی بر دوستان خود می گذاریم. همه افراد را نمی توان برای دوستی انتخاب کرد، گاهی یک دوست مسیر آینده و زندگی فرد را به سوی سعادت تغییر می دهد و گاهی ممکن است موجب ناراحتی و سرشکستگی فرد شود.

ایستگاه تفکر

شما در یک ماه گذشته، چه تاثیراتی بر دوستان خود گذاشته اید؟

- با پدر و مادر خود در مورد سوالات زیر گفت و گو کنید.

دوست خوب کیست؟ چگونه دوستان خود را انتخاب کنیم؟

راهنمای والدین

در گفت و گو با فرزندتان، به سخنان بزرگان دینی در خصوص انتخاب دوست

تاکید کنید و مصداق هایی در زندگی واقعی خودتان بیاورید.

امام علی می فرماید: دوست کسی است که در پشت سر هم صادق باشد، یعنی حقوق دوست خود را صادقانه رعایت کند و با او یکترو باشد. نتیجه: دوست خوب با شما صادق و یک رنگ است.

امام علی می فرماید: هر کس ادب ندارد، عقل هم ندارد. نتیجه: دوست خوب خوش اخلاق و با ادب است.

حضرت محمد می فرماید: بدترین افراد کسانی هستند که میان مردم سخن چینی می کنند و بین دوستان جدایی می اندازند.

توصیه پیشوایان دینی نیر ، دوستی با افراد عاقل ، با ایمان و نیکوکار و دوری کردن از دوستی با افراد دروغگو ، بخیل و سخن چین است .

دانسته های خود از مواردی که در مورد آن با اعضای خانواده گفت و گو کردید با

سخنان بزرگان دینی که در صفحه ی ۱۰ و ۱۱ کتاب ذکر شده است تکمیل نمایید.

نوجوانی دوران مهمی در زندگی هر انسانی است، زیرا مرحله ی گذر از دوران کودکی به دوران بزرگسالی است و نوجوان در این دوران به سمت دوست گرایش بیشتری دارد، چرا که دوستی برای او یک نیاز اجتماعی است.

ارزشیابی

۱- با انجام فعالیت (۳) و (۴) کتاب، خصوصیات مثبت و منفی خود را روی یک کاغذ بنویسید. سپس اقدامات لازم برای تصحیح رفتار خود را در خصوص یکی از تاثیرات منفی بر دوستان شرح دهید. (باز پاسخ)

خصوصیات مثبت: راست گو ، با ایمان، با ادب، خوش رفتار، رازدار، امانت دار

خصوصیات منفی: عجول، نامنظم، بد خط

اقدامات لازم برای تصحیح رفتارم در مورد خصوصیت منفی نامنظم بودن

روزانه زمان مشخصی برای مرتب کردن قفسه کتاب هایم تعیین می کنم. بعد از یک هفته علاوه بر قفسه کتابخانه، برای مرتب کردن کل اتاق نیز در زمان مشخص وارد عمل می شوم. پس از دو هفته در مرتب کردن کل خانه همکاری می کنم. برای هر هفته لیستی تهیه میکنم و نتایج مرتب بودنم را یادداشت می کنم. با انجام این کارو پی بردن به نتایج مثبت آن به کارهای بیرون از خانه هم نظم می دهم.

۲- دو مورد از مهمترین فواید دوستی را بنویسید.

چیزهای جدیدی یاد می گیریم و به آگاهی های خود می افزاییم- صحبت کردن با دوست عاقل و صبور باعث می شود احساس سبکی و آرامش کنیم.

۳ - فهرستی از موضوعاتی که در دو هفته گذشته در مورد آنها با دوستان خود همفکری کرده اید تهیه کنید. سپس نتایج این همفکری را بنویسید. (باز پاسخ)

مثال: دوختن دکمه جامدادی. نتیجه: قرار دادن صحیح دکمه روی پارچه جامدادی

مرتب کردن وسایل بازی. نتیجه: سریع تر انجام شدن کار